

روز جهانی تئاتر ۲۰۲۴ - ۲۷ مارس

۸ فروردین ۱۴۰۳

بیوگرافی یون فوسه، نروژ
نویسنده و نمایشنامه‌نویس نروژی

ترجمه فارسی

یون فوسه نویسنده‌ی مشهور نروژی متولد ۱۹۵۹ است. او به خاطر مجموعه‌ی آثار گسترده‌ی خود که شامل نمایشنامه، رمان، مجموعه‌ی اشعار، مقالات، کتاب کودک و ترجمه است شهرت دارد. ویژگی سبک نویسنده‌ی فوسه مینیمالیسم و عمق عاطفی است که او را تبدیل به یکی از پراجراترین نمایشنامه‌نویسان جهان کرده است. او در سال ۲۰۲۳ جایزه‌ی نوبل ادبیات را به خاطر نمایشنامه‌ها و نثرهای نوآورانه‌اش که به ناگفتنی‌ها صدا می‌بخشد دریافت کرد.

آثار فوسه به بیش از پنجاه زبان ترجمه شده است و تولیدات آنها بر روی بیش از هزار صحنه در سرتاسر جهان ارائه شده است. نمایشنامه‌های مینیمالیست و درون‌نگر او که اغلب به شعر و نثر تغزلی نزدیک است، سنت دراماتیکی را ادامه می‌دهد که هنریک ایبسن در قرن نوزدهم پایه‌گذاری کرده بود. آثار فوسه در ارتباط با تئاتر پست‌دراماتیک بوده و رمان‌های برجسته‌ی او به خاطر مینیمالیسم، سبک تغزلی و استفاده‌ی نامتعارف از نحو، به عنوان پست‌مدرن و آوانگارد توصیف شده‌اند.

فوسه با نمایشنامه‌ی «کسی خواهد آمد» ("Nokon kjem til å komme") (1996; "Someone Is Going to Come", 2002) که به خاطر اختصار اساسی زبان و بیان قدرتمند عواطف انسانی مشهور خود است، شهرت جهانی یافت. فوسه با الهام از هنرمندانی چون ساموئل بکت و توماس برنهارد، پیوندهای بومی را با تکنیک‌های مدرنیستی ترکیب می‌کند. آثار او بلا تکلیفی‌ها و آسیب‌پذیری‌های تجربیات انسانی را بدون تحقیر نهیلیستی به تصویر می‌کشد.

فوسه در نمایشنامه‌هایش غالباً حرف‌ها و کارهای ناتمامی را به جا می‌گذارد که حس تنشی حل‌نشده را ایجاد می‌کند. به مضامین بلا تکلیفی و اضطراب در نمایشنامه‌هایی چون «نغمه‌های شبانه» ("Natta syng sine songar") (2002; "Nightsongs", 1998) و «واریاسیون‌های مرگ» ("Dødsvariasjonar") (2004; "Death Variations", 2002) پرداخته شده است. جسارت فوسه در کاوش اضطراب‌های زندگی روزمره به تحسین گسترده‌ی او کمک کرده است.

رمان‌های فوسه همچون «صبح و عصر» ("Morgon og kveld") (2000; "Morning and Evening", 2015) و «آلیس و آتش» ("Det er Ales") (2010; "Aliss at the Fire", 2004) زبان منحصر به فرد او را که با ویژگی مکث، وقفه، نفی و پرسش عمیق شناخته می‌شود به نمایش می‌گذارند. «تریلوژی» ("Trilogien") (۲۰۱۶) و سیتولوژی «نام دیگر» ("Det andre namnet") (2020; "The Other Name", 2019) کاوش فوسه در عشق، خشونت، مرگ و آشتی را بیشتر به نمایش می‌گذارد.

استفاده‌ی فوسه از تصویرسازی و نمادگرایی در آثار شعری او مشهود است، از جمله «باد شدید» (۲۰۲۱) ("Sterk vind") و مجموعه‌ی اشعار او ("Dikt i samling") (۲۰۲۱). او آثار گئورگ تراکل (Georg Trakl) و راینر ماریا ریلکه (Rainer Maria Rilke) را نیز به زبان نینورسک ترجمه کرد.

به طور کلی، آثار یون فوسه دست به کاوش جوهره‌ی شرایط انسانی می‌زند و به مضامین بلا تکلیفی، اضطراب، عشق و ازدست‌دادن می‌پردازد. او با سبک منحصر به فرد خود در نوشتن و کاوش عمیق در موقعیت‌های روزمره، خود را به عنوان شخصیتی بزرگ در ادبیات و تئاتر معاصر تثبیت کرده است.

ترجمه به فارسی توسط شیرین میرزانژاد - دبیر تحریریه گروه تئاتر انگزیت ایران

Translate to Persian (Farsi) by **Shirin Mirzanejad**
Chief editor of **Exit Theatre - Iran**

منبع: وبسایت انستیتو بین‌المللی تئاتر (ITI) - سازمان جهانی هنرهای نمایشی
<https://www.world-theatre-day.org/messageauthor.html>